

Dette udvidet resumé er udgivet i det elektroniske tidsskrift

Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

<https://journals.aau.dk/index.php/td>

trafikdage
NY VIDEN & NETVÆRK

Nordic Mobility Startup Landscape: Et overblik over mobilitetsstartups i Norden og deres betydning for fremtidens transportløsninger

Øyvind Sævig, oyvind@betamobility.com
Beta Mobility

Abstract

Kortlægningen af mobilitetsstartups i de nordiske lande giver indsigt i, hvordan nye teknologier, forretningsmodeller og samarbejdsformer opstår og udvikler sig. Med udgangspunkt i en database på 659 virksomheder identificeres mønstre i innovation, segmentfokus, geografi og markedsmodning. Formålet er at styrke forståelsen af mobilitet som et tværgående og dynamisk felt – og at skabe bedre forudsætninger for koordinering mellem startups, myndigheder, investorer og etablerede aktører.

1. Formål og tilgang

Mobilitet er i stigende grad en sektor, hvor teknologisk udvikling og offentlige prioriteringer skal spille sammen. Løsninger opstår sjældent ét sted, men i krydsfeltet mellem infrastruktur, data, adfærd og kommercielle tjenester. I dette billede spiller startups en særlig rolle som drivere af nye idéer og forretningsmodeller, og som aktører, der ofte udfordrer etablerede strukturer.

Kortlægningen af mobilitetsstartups i Norden har til formål at skabe overblik over, hvordan dette felt udvikler sig. Det handler både om at forstå hvilke idéer, der opstår, og hvordan de modnes, og om at kunne se tendenser på tværs af landegrænser og markedsområder. Kortlægningen er tilgængelig som en åben database og kan anvendes af alle aktører, der arbejder med mobilitet i Norden. Den bruges blandt andet til at understøtte dialog og koordinering i økosystemet – fx i forbindelse med pilotsamarbejder, strategiske analyser eller politisk prioritering.

Nordic Mobility Startup Landscape

Figur 1: Oversigt over virksomheders logoer fordelt på landskabets kategorier

2. Afgrænsning og datagrundlag

Databasen består i 2025 af 659 virksomheder, der opfylder tre grundkriterier: de er stiftet inden for de seneste ti år, har oprindelse i Danmark, Sverige, Norge, Finland eller Island, og arbejder med mobilitet eller nært beslægtede områder. Fokus er på landbaserede løsninger, men inkluderer også byfærger og droner, hvor de indgår som en del af lokal transportinfrastruktur.

Virksomhederne er inddelt i syv hovedkategorier: services, elektrificering, logistik, IoT og data, autonomi, droner og en opsamlingskategori for øvrige løsninger. Hver kategori består af flere underkategorier, som gør det muligt at analysere udviklingen mere detaljeret. Eksempelvis rummer kategorien “services” underkategorier som ride-hailing, ride-sharing, mikromobilitetsoperatører, mobilitetsabonnementer, delebiler, betalingsløsninger og Mobility-as-a-Service (MaaS). Tilsvarende findes der underkategorier inden for de øvrige hovedområder.

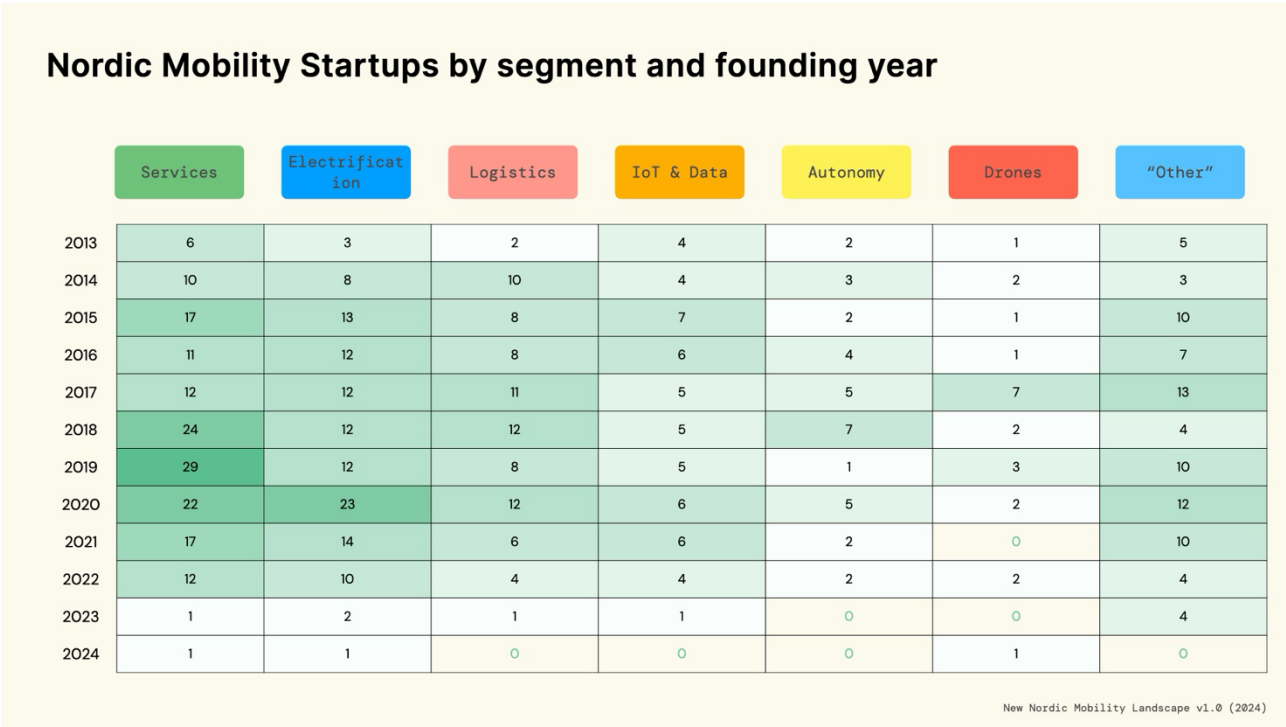
3. Tendenser og observationer

Kortlægningen giver mulighed for at følge, hvilke segmenter og teknologier der har tiltrukket mest opmærksomhed i forskellige perioder. Den viser blandt andet, hvordan flere af de største og mest etablerede aktører i dag – som Donkey Republic, Oda og Wolt – blev grundlagt i løbet af det seneste årti. Det illustrerer, hvordan relativt små virksomheder kan få stor betydning for, hvordan mobilitet faktisk fungerer i praksis.

Samtidig ses et fald i antallet af nystiftede virksomheder i de seneste år. Det kan skyldes ændringer i kapitalmarkedet, hvor risikovilligheden er aftaget, men det kan også være en metodisk udfordring: helt tidlige startups er ofte vanskelige at identificere, før de får omtale eller investeringer. Derfor kan

kortlægningen også fungere som en platform til at synliggøre mindre kendte aktører, som endnu ikke har fået offentlig opmærksomhed.

Data giver desuden indblik i virksomheders modning og markedsaccept. Det er muligt at følge, hvilke virksomheder der rejser kapital, ekspanderer, konsolideres eller lukker – og dermed få en indikation af, hvilke mobilitetsløsninger der vinder fodfæste, og hvilke der møder modstand.

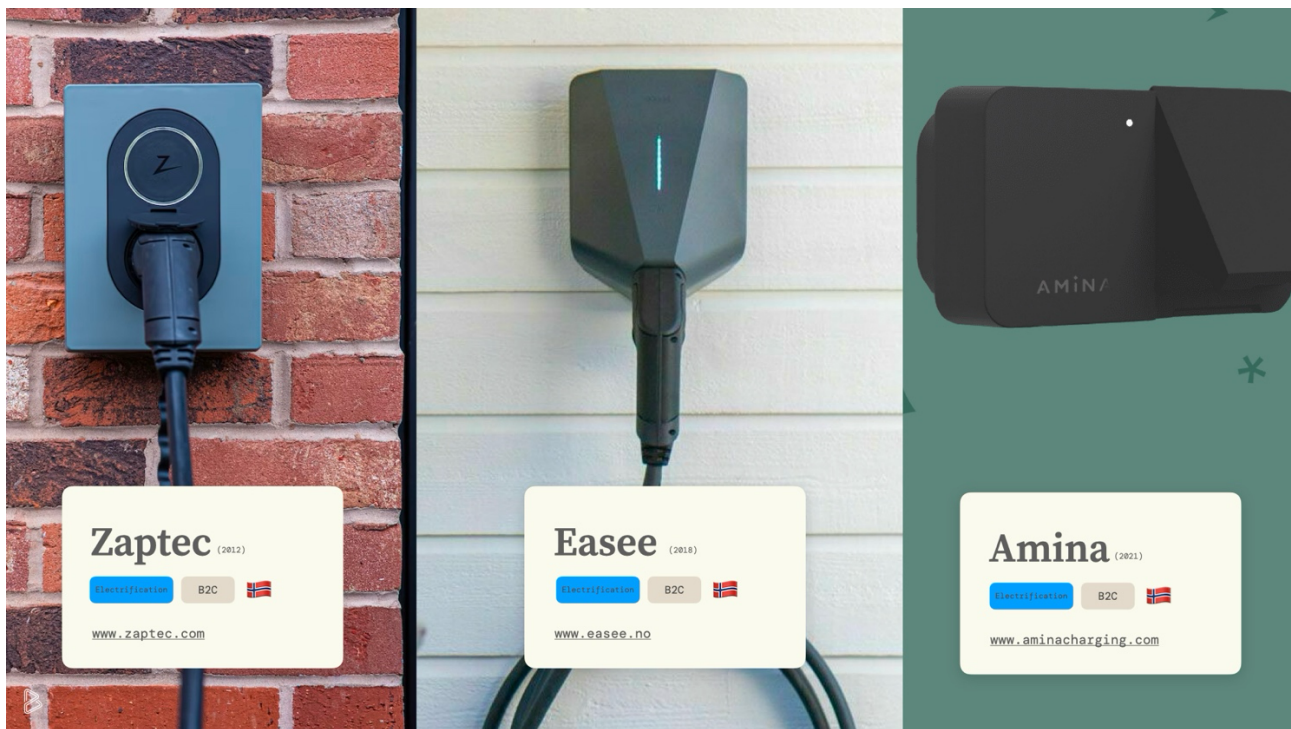

Figur 2: Tabel over startups fordelt efter stiftelsesår og kategori

4. Geografiske mønstre og økosystemer

Kortlægningen gør det muligt at identificere geografiske koncentrationer og tematiske klynger inden for mobilitet i Norden. Et eksempel er Stavanger i Norge, som traditionelt har været centrum for energisektoren med olieindustrien som drivkraft. I det nuværende landskab ses en tydelig tendens til, at ingeniører med baggrund i olie- og energisektoren starter virksomheder inden for opladningsinfrastruktur til elbiler. Det indikerer et kompetenceskifte, hvor eksisterende teknisk ekspertise kanaliseres over i nye mobilitetsløsninger.

Sådanne mønstre – hvor tidligere industribaserede regioner bliver afsæt for grøn innovation – kan være vigtige at forstå i forbindelse med erhvervsudvikling og politiske satsninger. Kortlægningen giver mulighed for at analysere disse tendenser systematisk og identificere lokale økosystemer med særlig udviklingsdynamik.

Figur 3: tre forskellige ladevirksomheder til elbiler, der er udsprunget af energisektoren i Stavanger

Et beslutningsstøtteværktøj i udvikling

Kortlægningen fungerer som en levende database, der opdateres og anvendes i takt med udviklingen i mobilitetssektoren. Den skal ikke betragtes som et statisk katalog, men som et beslutningsstøtteværktøj, der kan understøtte koordinering, viden og samarbejde i et fragmenteret marked. Det gælder både for myndigheder, investorer, brancheorganisationer og startups selv.

Ved at dokumentere, hvor udviklingen sker – og hvor den ikke sker – er det muligt at tage mere informerede beslutninger om partnerskaber, politik og investeringer. Samtidig peger kortlægningen på vigtigheden af at arbejde mere systematisk med transparens og data i de tidlige faser af mobilitetsudvikling.

Databasen kan tilgås gratis via: betamobility.com/landscape.